

@reza.kiani.bourse

مروری بر عملکرد صندوق‌های سرمایه‌گذاری در طلا در بازار سرمایه ایران ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۹/۱۰/۲۲

رضا کیانی

@reza.kiani.bourse

معرفی صندوق‌های سرمایه‌گذاری در طلا

صندوق‌های سرمایه‌گذاری در طلا از جمله صندوق‌های کالایی هستند که در گواهی سپرده‌ی طلا، اوراق مشتقه مبتنی بر طلا و اوراق بهادار با درآمد ثابت سرمایه‌گذاری می‌کنند.

صندوق‌های طلا از اواخر تیرماه ۱۳۹۶ در بازار سرمایه ایران راه‌اندازی شدند و در شرایط کنونی پنج صندوق طلا در این بازار فعالیت می‌کنند. واحدهای سرمایه‌گذاری این صندوق‌ها در بورس کالای ایران پذیرفته شده و معامله می‌شوند.

صندوق‌های طلای بازار سرمایه ایران شامل صندوق‌های زیر هستند:

۱- صندوق طلای لوتوس با نماد "طلا" که از ۹۶/۴/۲۰ فعالیت خود را آغاز کرده است.

۲- صندوق طلای زرافشان با نماد "زر" که از ۹۶/۸/۱۷ پا به بازار سرمایه ایران گذاشته است.

@reza.kiani.bourse

۳- صندوق طلای کیان با نماد "گوهر" که از ۹۶/۱۱/۱۱ کار خود را آغاز کرده است.

۴- صندوق طلای مفید با نماد "عیار" که از ۹۷/۳/۲۹ قدم به بازار سرمایه ایران گذاشته است.

۵- صندوق طلای سرخ نوویرا با نماد "نهال" که پذیره‌نویسی خود را در ۹۹/۱۰/۱۴ آغاز کرده و در ۹۹/۱۰/۲۰ به پایان رسانده است.

این صندوق‌ها در بورس کالای ایران با دامنه نوسان ۱۰٪ معامله می‌شوند.

همچون دیگر صندوق‌های قابل معامله در بازار سرمایه ایران، قیمت معاملاتی آنها معمولاً با ارزش خالص هر واحد سرمایه‌گذاری‌شان (NAV) متفاوت است. بنابراین برای بررسی عملکرد مدیران سرمایه‌گذاری این صندوق‌ها باید به NAV که نشان‌دهنده‌ی ارزش خالص دارایی هر واحد سرمایه‌گذاری است، توجه کرد. با توجه به اینکه سرمایه‌گذاری در این صندوق‌ها با خرید و فروش واحدهای آنها در بازار (و نه صدور و ابطال

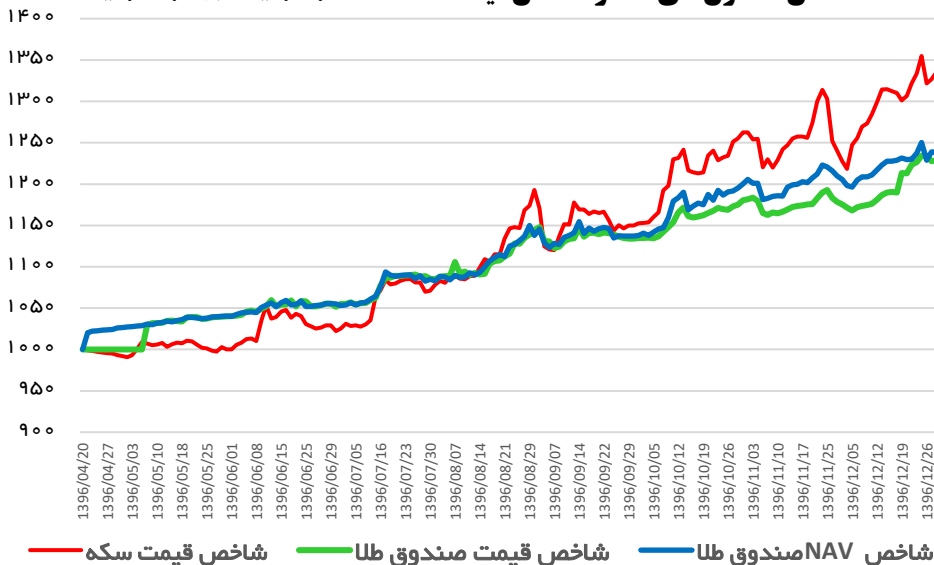
@reza.kiani.bourse

آنها بر اساس NAV) انجام می‌شود، بازدهی سرمایه‌گذاری در این صندوق‌ها بر اساس تغییرات قیمت بازاری مشخص می‌شود که می‌تواند با تغییرات NAV فاصله داشته باشد. البته فاصله کمتر میان قیمت و NAV بیانگر عملکرد بهینه‌ی بازارگردانی در هر صندوق قابل معامله خواهد بود.

برای بررسی عملکرد صندوق‌های طلا در ایران و مقایسه آن با روند قیمت سکه در بازار طلا، شاخصی برای قیمت بازاری و شاخص دیگری برای NAV این صندوق‌ها توسط نگارنده و همکار وی محاسبه شده است. این شاخص بیانگر میانگین بازدهی صندوق‌های طلای فعال است. برای مقایسه دقیق‌تر شاخصی برای تغییرات قیمت سکه نیز محاسبه شده و در ابتدای هر سال مقدار هر سه شاخص ۱۰۰۰ در نظر گرفته شده است.

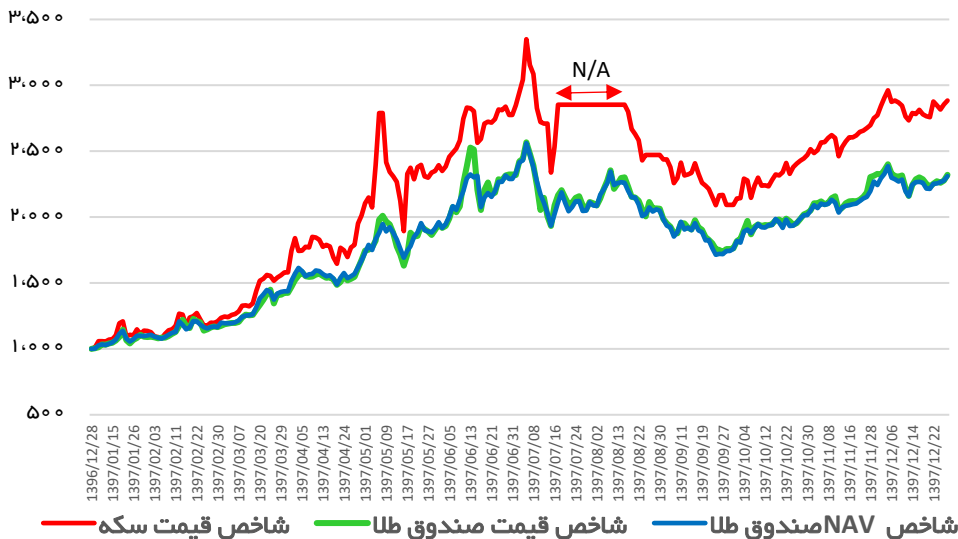
شاخص NAV صندوق‌های طلا نشان‌دهنده‌ی متوسط عملکرد مدیران سرمایه‌گذاری آنها و شاخص قیمت این صندوق‌ها بیانگر متوسط بازدهی سرمایه‌گذاران آنها است.

شاخص صندوق‌های طلا و شاخص قیمت سکه - ۹۶/۱۲/۲۸ تا ۹۶/۴/۲۰

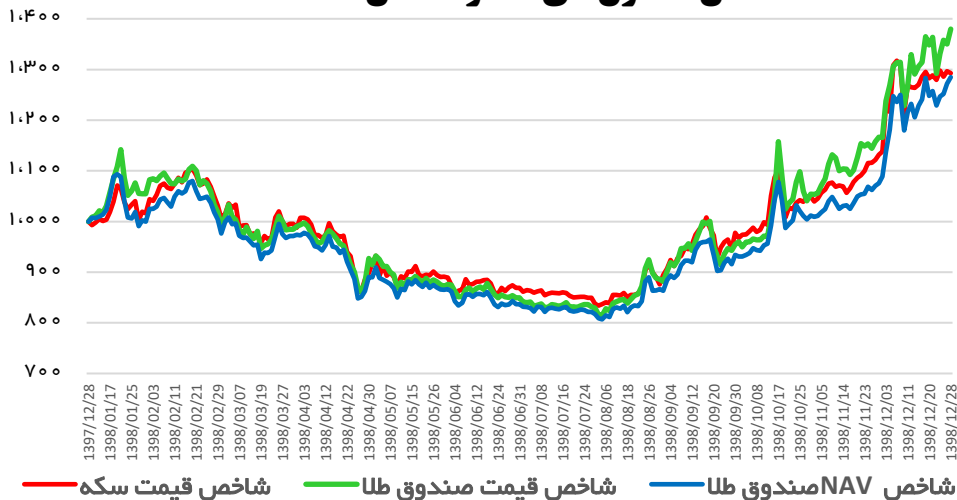
صندوق‌های طلا از ۲۰ تیر ۱۳۹۶ کار خود را در ایران آغاز کردند. در این سال قیمت بازاری واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های طلا و NAV آنها روندی نزدیک را پشت سر گذاشتند. از ۲۰ تیر تا پایان سال ۹۶ شاخص صندوق‌های طلا ۲۳٪ و قیمت سکه ۳۴٪ رشد کردند.

شاخص صندوق‌های طلا و شاخص سکه - ۱۳۹۷

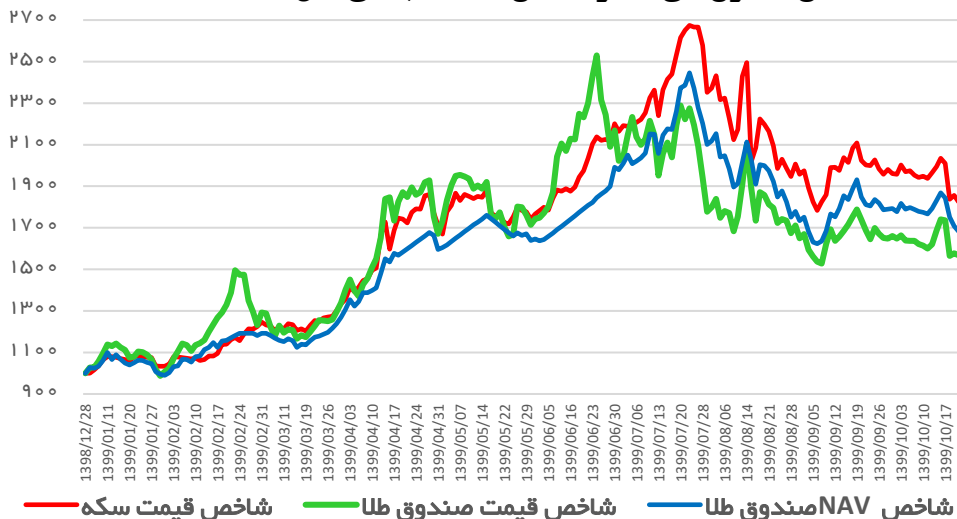
در سال ۹۷ روند قیمت و NAV صندوق‌های طلا بسیار به یکدیگر نزدیک بود. در این سال قیمت سکه ۱۸۸٪ و شاخص قیمت صندوق‌های طلا ۱۳۲٪ رشد کردند. اختلاف بازدهی سرمایه‌گذاری در سکه و صندوق‌های سرمایه‌گذاری (به طور متوسط) در این سال بیش از ۵۰٪ بوده است.

شاخص صندوق‌های طلا و شاخص سکه - ۱۳۹۸

در سال ۹۸ قیمت بازاری صندوق‌های طلا به ویژه در ماه‌های پایانی بیش از NAV آنها بوده است. در این سال در دوره‌ی نزولی، شاخص قیمت صندوق‌های طلا کمتر و در دوره‌ی صعودی بیشتر از شاخص قیمت سکه بوده است. در کل سال، رشد قیمت سکه طلا ۲۹٪، شاخص قیمت صندوق‌های طلا ۳۸٪ و شاخص NAV آنها ۲۸٪ بوده است.

شاخص صندوق‌های طلا و شاخص سکه – ابتدای سال تا ۱۳۹۹/۱۰/۲۲

در سال ۹۹ قیمت و NAV صندوق‌های طلا فاصله معناداری با یکدیگر داشته‌اند. این اختلاف با قیمت سکه طلا نیز خودنمایی می‌کند. تا ۲۲ مهر که اوج تاریخی قیمت سکه بوده است، شاخص قیمت صندوق‌های طلا ۱۲۷٪، شاخص NAV آنها ۱۴۵٪ و قیمت سکه طلا ۱۶۷٪ رشد کردند. پس از آن تا

@reza.kiani.bourse

۲۲ دی ماه ۹۹ قیمت سکه ۳۲٪ و شاخص قیمت و شاخص NAV صندوق‌های طلا ۳۱٪ کاهش یافتند. از ابتدای سال تا ۲۲ دی ماه ۹۹ قیمت سکه ۸۲٪، شاخص قیمت صندوق‌های طلا ۵۷٪ و شاخص NAV آنها ۶۸٪ رشد کرده‌اند.

تغییرات قیمت سکه، شاخص قیمت و شاخص NAV صندوق‌های طلا

شاخص NAV صندوق‌های طلا	شاخص قیمت صندوق‌های طلا	قیمت سکه	سال
۲۳٪	۲۳٪	۳۴٪	تا ۴/۲۰ ۹۶/۱۲/۲۸
۱۳۲٪	۱۳۲٪	۱۸۸٪	۱۳۹۷
۲۸٪	۳۸٪	۲۹٪	۱۳۹۸
۶۸٪	۵۷٪	۸۲٪	ابتدای سال تا ۹۹/۱۰/۲۲

نکات مهم:

➡ روند بازدهی صندوق‌های طلا و سکه طلا به یکدیگر نزدیک بوده‌اند.

➡ بازدهی صندوق‌های طلا هر چند روندی مشابه بازدهی سکه داشته، اما مقدار آن معمولاً کمتر از بازدهی سکه طلا بوده است.

➡ اختلاف میان قیمت واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های طلا و NAV آنها در مواردی کاملاً معنادار هستند.

➡ معمولاً در روندهای صعودی قیمت صندوق‌های طلا از NAV آنها پیشی می‌گیرد و در روندهای نزولی کمتر می‌شود. این امر بیانگر تأثیر انتظارات قیمتی بر قیمت واحدهای سرمایه‌گذاری آنها است.